

Landskap: Skåne
 Härad: N. Åsbo
 Socken: Ängsjö
 Uppteckningsår: 1940
 Upptecknat av: A.B. Waldemann
 Adress: Ängsbohusen.
 Berättat av: Olof Hansson
 Född år 1865 i Ängsjö.

Bäckamannen	s. 1.
Gra. Nisse	" 2.
Höstgille.	" 3-4.
Jakt.	" 5.
Kyrkklockan i Örkelljunga	" 6-7.
Älgjälkhusen.	" 8.
Pål Skyff.	" 9-10.
Skövdsman	" 11-12.
Smida ut ögonen	" 13.
Svartkonstbok.	" 14.
Taga töst från hästarna.	" 15-16.
Trolle-Ljungby	" 17.
Troll läsa dricka	" 18.
Tvillingbröder.	" 19.

ACC. N:R

Ak. 7006 : 1-23.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

P. B. Waldenström

Härad:

M. Åsbo

Adress:

Ängelholm

Socken:

Ärsjö

Berättat av:

Olof Hansson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1865 i Ärsjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tyrebytesten

sid. 20.

Varghistorier.

" 21-22.

Vattnerna.

" 23.

1.(Ullman R. 7
H. 6. 27)

Bäcksmannen hade en lykta
och ville ljusa folk hem
på kvällarna. Ibland förde
han dem rätt och ibland
vilse. Det var bara innan
klockan tolv på natten, efter
midnatt är det alltid ro.

På mörka nätter brukade han
följa bäckarna.

Bäcksmannen hade en vanlig
fot och en hästfot. Han
brukade ofta förvandla sig
till häst.

Och han förvillar en skall man
bara vända fickorna på botten
man rätt.

Många ha gämts med honom
och därpå blivit förvillade.

Göra-Misse.

På julafton skulle de sätta
ut mat - litet gröt. På en
plats gjorde de inte det utan
något annat och när han kom
till grötpaten sade han: 18 tra-
ror till lars och en skit
till kvällsmat.

De som hade Göra-Misse
tyg skrivet och sådant från
andra näbba.

2.

Ulm 11. 19

ACC. N:R 7006: 3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: A. B. Waldemarson
 Härad: V. östra Adress: Ängelholm.
 Socken: Örsjö Berättat av: Olof Haursson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1865 i Örsjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Höstagille eller lajgille.

H. G. 7

På Össjö gods hade de alltid höstagille sen de hade "Huggit i

i kärret". De började hugga klockan fyra om morgonen.

Jag var med och strängde. Karlarna höggo med liar och frun-

timmer och pågar gingo efter för att stränga d.v.s. att kas-

ta ut gräset med en riva. Det skulle vara en strängare till var

var huggare. Sen kom lafogden som hade Stora Mölla (gård)

med sin stora tvåkanneflaska och bjöd på brännvin. Sen kom

musiken och hämtade dem när de voro färdiga och så tågade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

7006: 4

Landskap:

Skåne

Härad:

M. åsbo

Socken:

Önå

Uppteckningsår:

1940

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Adress:

Angelholm

Berättat av:

Olof Haansson

Född år

1865 i Önå

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

4.

allesammans upp till borgen och då brukade major Berch alltid komma ut på trappan. Sen gingo var och en hem till sitt för att kläda om sig. Klockan fyra på eftermiddagen samlades de igen på gårde och då var där dans på logen. Så fingo alla både stora och små som hörde till godset var sin fjärding bröd, smör och ost, brännvin och öl men de sutto inte till bords.

Det var många andra som inte hörde till godset som kommo dit för att titta på men de fingo ingen mat.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

7006 : 5.

Landskap:

Skåne

Härad:

M. Åsbo

Socken:

Årjö

Uppteckningsår:

1940

Upptecknat av:

A. B. Wallemarsson

Adress:

Angelholm.

Berättat av:

Olof Hansson

Född år

1865

i Årjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

När jag väste upp var där ingen enda av småbrukarna som hade
gevär. Jag har aldrig jagat själv men jag har varit med om
klappjakter och att köra fram vilt till patrönen. När von
Platens ägde Hjämlslund brukade där vara klappjakt en gång om
året. Då hyrde de karlar odh. pojkar som gingo runt med hor-
saskärror och haraknäppor. De fick⁹ betalt och så fingo de mat
och en sup.
Då fanns här ingen älg att jaga.

Skriv endast på denna sida!

Kyrkklockan i Örkelljunga.

6.

Allt silver skulle störas och
i Köpenhamn dit det skickades.
Och där var en gäst som
hette Väute som skulle störa
en klocka till Örkelljunga
kyrka men han hade lagt
från mycket silver i klockan
och när han kom till Ör-
kelljunga och skulle pröva
klockan så stod hans mästare
i Köpenhamn och hörde klok-
prövningen och märkte att
där var från mycket silver.
Han blev då så vred att han
kom efter gästen och slog
ihjäl Väute på en plats som
ännu kallas för Väutehåla.

När de sen skulle ringa i
klockan för den ut genom
lyktet och ner i sjön.

De hade redan ett par
svillingstutor som skulle
dra upp klockan och de
hade lagt kättingar om den
och skulle dragit upp den
men de kunde de inte
hålla sig borta och då
brast kättingen.

Mjälkakarar.

Somliga kunde få så mycket mjölk och andra fick ingenting för de hade mjälkakarar.

Vid de tog i en tidan mjälkakarar var det inget annat än 4 spets och ett hämskapt.

De kunde också rätta en syl eller ett kalvsträ i väggen och mjölk genom det.

8.

Utm. H. 25

ACC. N:R 7046 : 9.
Landskap: Skåne Upptecknat av: A.B. Waldemarsson
Härad: N. Årbo Adress: Ängelholm
Socken: Örsjö Berättat av: Olof Hansson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1865 i Örsjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Pål Skytt.

Det var en jägare som hette Pål Skytt. Han söp så förfärligt. En gång var han och söp på krogen i Åstorp. Plötsligt gick han ut och satte tre pinnar i marken. Efter en timma gick han ut igen och då kom där tre rådjur och han sköt det mellersta. Han fick inte skjuta det första och inte det sista ty det var något ont med påfösaren och vägvisaren eftersom de kunnat föra ett rådjur till honom. Pål Skytt sade att de hade sprungit från Hallansåsen på mindre än en timma. De voro också alldö-
les förtagna och tungan hängde långt ut på dem.

Sådant kan bara jägare göra som har något ont med sig. Om de tar eblaten från munnen vid sin första nattvardsgång och använder på något vis så har de ont istället för gott med sig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7006 : 10.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

V. Åsbo

Adress:

Angelholm

Socken:

Ärjt

Berättat av:

Olof Haansson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1865

i

Ärjt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

En gång var Pål Skytt i ett stort kapell där det låg en massa
adelsmän begravna och skulle göra något hyss. Men då fick han
att göra för att fri sig för de döda följde efter honom hem.
Hans hustru fick ladda åt honom och han fick skjuta och hålla
det onda ifrån sig och så fick han hålla på hela natten ända
tills hanen gol.

Skriv endast på denna sida!

Handwritten note: *Handwritten - Olaf Skovman 8/1865: 1875.*

ACC. N.R. M. 7006 : 11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skovsmannan.

Mellan Friddestjärret och
Uggloppskärret där det gränsar
in till Djursvåd brukade
Skovsmannan att visa sig. Den
gång när vi voro uppe vid
Friddestjärret och såg skov
och vi gick och talade om
hemma såg vi ett fjuntium-
mer som stod stilla mitt i
kärret och slog med en grön
aleu (måttstock) i vattnet och
hade långt hår som hängde
ned ut efter ryggen.

Skovsmannan brukade för-
söka att få sådana barn att
gälla som vaktade kreatur
och om det lyckades så var det

11.

ACC. N^o. M. 7006:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

inte bes för barnen att de
kommit för henne på det
viset för de kunde hon för-
villa dem så de råbade sig
efter henne. Hon kunde göra
så de gingo vilse även om de
kände stigen aldrig så väl.

ACC. N:R 7006 : 13

Landskap: Skåne

Härad: Åsbo

Socken: Örsjö

Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: A. B. Waldemarsson

Adress: Ängelholm

Berättat av: Olof Haursson

Född år 1865 i Örsjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

Smida ut ögonen.

Om där var någon de hatade så kunde de smida ut ögonen på dem.

Då skulle smeden gå till smedjan tre torsdagsmorgnar och

tre söndagsmorgnar innan solen gick opp och smida så ögo-

nen skulle falla ut. Där var en smed som hette Jonfelt här som

gjorde det.

Skriv endast på denna sida!

svartkonst bok.

I Åster Ljunghy var där en
som hade svartkonst bok.

Om någon lånade en si-
dan bok och ej lånade
den tillbaka inom en viss
tid så kunde den sjätte gå
tillbaka till ägaren.

Taga bröd från hästarna.

Stora präktiga hästar kunde bli omkörda av små magra hästar och kunde inte tråva på ordentligt. Om bonden då vinst vore som sagt bröd från hästarna kunde han avhjälpa det. Om han hade ett lyckligt grovt bröd skulle han prisa på det - det var ju synd - och ge det till sina hästar. Då kunde den andra ej släppa sitt vatten för än de fått talas vid.

Där var en på marknaden i Råby som sagt bröd från hästarna och han häll på att bli rent fördärvad innan

han hade fått kala vid
ägnen till de hästarna så
han kunde få kasta sitt
vatten.

För att undvika att lösa
kapets från hästarna kunde
bonden laga en bit bröd
och guida mot betstället de
gångar och nu skulle han laga
betstället och slå tre gånger
i marken och då blickade
det riktigt till och vi släppte
det så hästarna kunde gå som
vanligt.

Tralle-Ljimgby.

Ö Tralle-Ljimgby var där
skall som firade jul. En gång
hade ridit dit för att se på. Tral-
len bjöd drängen att dricka
ur ett horn men han slog ut
drycken som fladda hästen på
länderna och red i väg med horn
och pipa.

Då hörde han ett skall skrika:
"Rugfötting, svärfötting, svefötting
spring allt vad ni kan! Spring
inte över åkern den är de utan
spring över åkern den härde!"

Trallen måste nämligen springa
färdig och färdig var och det
var farligt för trallen att springa
där det var stul i jorden.

Troll läns dricka.

I Errays fanns stall. Det var
måå folk som bodde i berg och
inte voro synliga på dagen. De
kommer till ett ställe en kväll
och bad att få läns dricka. och
folket där fick redan en dricka.
Lurra där det alltid skulle fin-
nas dricka. Se finger bara inte
litta i lurran. En prisa kunde
i alla fall inte låta bli utru
hon litade i lurran och fick
se att den var full av grindelbrän-
sen finger de aldrig något mer
dricka.

ACC. N:R. M. 7006:19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Twillingbröder

Särskilt twillingbröder
kunde gå fria från trossa-
le för sådant ont har inte
makt med twillingar.

19.

ACC. N:R

M. 7006:20.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemansson

Härad:

N. Åsbo

Adress:

Angelholm.

Socken:

Åsby

Berättat av:

Olof Hansson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1865

i

Åsby.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

20.

Tyrebyttesten.

Ett fruntimmer hade varit och mjölkat en ko och hade mjölken i en träbytta. Men hon blev då anfallen av en varg och satte spannen ifrån sig på stenen och sprang sin väg. På stenen synes spår av träbyttans bottenring och vargtassarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R N. 7006: 21

Landskap: Skåne Upptecknat av: A. B. Waldemansson
 Härad: N. Årbo Adress: Ängelholm
 Socken: Önne Berättat av: Olof Hansson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1865 i Önne

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

Min faster gick på ängen och vallade kräken och då kom en varg och rev ett stort köttstycke ur låret på henne. De läkte såret med smör och band om.

Nordlänningar voro på kant med vargarna. Det var en norrbaggakäring som låg över natten hos en bonde här för hon kom gående och hade något att sälja. Bonden hade en grå häst och vargarna tjöt runt stugan hela natten. På morgonen sade hon till bonden att hon skulle gå ut och prata med vallpojkarne och när hon kom in igen sade: "Va säger vallgossarna?" - "De säger att de skall ha mannens grå häst till frukost." - "Det skall de nog slippa," sade bonden då. Men när han sen skulle gå och vattna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7006 : 22.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

H. B. Waldemarsen

Härad:

M. Åsbo

Adress:

Kugelhölm

Socken:

Örsjö

Berättat av:

Olof Hansson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1865 i

Örsjö

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

22.

hästen på morgonen slet hästen sig och sprang ifrån honom och

så tog vargarna honom och rev ihjäl honom.

Skriv endast på denna sida!

Väter.

Väterna voro små fredfolk som
hade små vätelpis och som bru-
kade komma och ge barnen
patis.

23.
Ullm K. 1-6

Clara gick till folk och hästar
Hon flätade manen på hästar-
na men man skulle inte förs
upp det utan helst låta det
vara.

Ullm K. 12

Marloven var liksom en
förmungare.

"